

havn, fordi Kjøbenhavn, Frederiksberg og Sundbyerne staa som tre særskilte Kommuner. Det forekommer mig, at denne i og for sig abnorme Omstændighed dog ikke burde være en Hindring for at komme til et i og for sig rigtigt Skatteprincip for hele Landet, og at man da ogsaa nok maatte kunne komme ud over den Vanskelighed, som disse tre Kommuners selvstændige Stilling opbyr, saa meget mere som det vel kun er et Tidsspørgsmaal, hvornaar de skulle sammensmeltes til en.

Over for Skattereformen skal jeg gøre gældende, at man sammenblander to ganske forskellige Ting. Det ene er en Omlægning af Skatterne, hvorved Skattebyrden bliver retfærdigere fordelt, det andet er Landbrugets Trang til i Øjeblikket at få Bættelse for det Tryk, som hviler paa det. Disse to Ting bør man vel holde ude fra hinanden. Det første peger paa noget permanent, noget vedblivende, som det gælder om at få ordnet for kommende Tider. Det sidste er forhaabentlig noget midlertidigt, som man dog i alt Fald må haabe og vente, at man kan komme over. Jeg tror derfor, at disse to Ting bør holdes ude fra hinanden. Hvad det første angaar, Skattefordelingen, skal jeg over de Tal, som i Gaar fremsførtes af det ærede Medlem for Tidst. Umts. Boje Valgfreds (Andersen) — Tal, som jeg paa Forhaand forudsætter ere rigtige, da det ikke har været mig muligt at få Lejlighed til at gennemgaa dem — dog fremhæve, at de forekomme mig, at man ikke kan foretage en Sammenligning paa den Maade, han gjorde i Gaar, ved blot at fæste Blikket paa de direkte Skatter og deres Forhold til Formuenheden. Nej, ville vi betragte Stats-skatterne, må vi dog virkelig ogsaa tage de indirekte Skatter med i Betragtning, og derfor som det maaste kan paapeges, at Kjøbenhavn paa de direkte Skatters Omraade svarer forholdsvis mindre end Landet, tror jeg ganske sikkert, at Forholdet vendes om, naar vi komme til de indirekte Skatter, idet Kjøbenhavn der tager Broderparten. Naar vi se paa hele Skattebyrden til Staten, er der vist derfor ingen Tale om, at Kjøbenhavn slipper billigere fra det, endogsaa i Forhold til sin Formuenhed, end andre Dele af Landet. Se vi paa de kommunale Forhold, ja, saa er det jo givet, at de kommunale Byrder i Kjøbenhavn ere pr. Individ omtrent dobbelt saa store som paa Landet, i Gennemsnit vare de over 22 Kr. i Tidrummet 1885—89 mod 10—11 Kr. i Landdistrikterne. Denne Sammenligning mener jeg imidlertid ikke kan gøres, fordi alt dette saa nøje hænger sammen med den forskellige Bestaafenhed af

de kommunale Gøder, som opnaas for disse Beløb. Det, der her er Tale om, er derfor en Omregulering af Skatterne inden for hvert særlige Omraade. Det, man klager over og vistnok klager over med god Grund, er jo Hartkornets Overbeholdelse ved de kommunale Skatter, men det Middel, hvorved det skal raades Bod derpaa, er da en Omregulering af de kommunale Skatter, hvorved Skattebyrden inden for hver Kommune ordnes og fordeles paa en anden Maade. Det er imidlertid for mig et meget stort Spørgsmaal, om dette vil blive Tilfældet ved det foreliggende Lovforslags Gennemførelse. Det glædede mig, at den højtærede Indenrigsminister udtalte, at det var ubestrideligt, at de foreliggende Forslag lagde en langt større Byrde paa Kjøbenhavn og til Dels paa Købstæderne end paa Landet, og udtalte, at dette ogsaa var Hensigten, som ellers vilde være ganske forfæjlet. Jeg tror ogsaa, at dette er ret ubestrideligt, og at de Tal, jeg i saa Henseende har anført, ere ubestridelige. Men saa spørger jeg blot: Hvorfor kunne vi da ikke sige dette rent ud? Hvorfor skulde vi gaa til disse Ombyrder, som skulle det og gøre Forholdet uklart? Hvorfor skulle vi gaa til en Fordeling, som man i og for sig ogsaa fra dette Tings Side har erkendt er urigtig? Naar man i 1895 over for Statsstiftuddet paa 800,000 Kr. udtalte, at Fordelingen efter Hartkornet havde vist sig urigtig og uretfærdig, hvorfor vil man saa nu i 1897 opretholde dette som Bæsis for Skatten? Det foreliggende Forslag gaar jo afgjort ud paa nu at give Landkommunerne 1,180,000 Kr., medens man i 1894—95 gav samtlige Kommuner 800,000 à 865,000 Kr., hvoraf Landkommunerne fik 600,000 Kr. Det er altsaa det dobbelte Beløb, der her er Tale om at give Landkommunerne. Jeg siger for mit Vedkommende: Nu, ja; er det nødvendigt, er Landbrugets Stilling saa trykket, at der virkelig med Høje kan siges at være Grund til det, og at det er nødvendigt at gøre det, saa lad os gøre det! Men lad os gøre det rent ud! Lad det staa klart for alle, at vi gøre det, saa det kan ses, at her bringes der fra Byernes Side et Offer over for Landet. Jeg tror, at man fra Bybefolkningens Side vil være langt villigere til at gøre det, naar dette staa klart, og jeg tror, at det, der vil skabe særlig Uvilje mod denne Lov, er, at det sker under en saadan Form, at i Virkeligheden komme Byerne til at yde en Del af dette Beløb, medens det opstilles saaledes, at det fra Landboernes Side kan benægtes, at der er gjort noget som helst fra Byernes Side. Derfor siger jeg, at jeg tror, at dette Forslag er stiftet til at skabe et mindre godt